72e EDITIE / PERSDOSSIER

BRAFA 2027
De kunst van het kijken

Kunstwerken, inzichten en het bijeenbrengen van verhalen.

BRUSSELS EXPO · 24–31 JANUARI 2027

155 EXPOSANTEN · 17 LANDEN · 27 DISCIPLINES

Een parcours langs de kunstwerken, het kunsthistorisch onderzoek en de presentaties die de 72e editie van BRAFA haar unieke karakter geven

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER

De veeleisende blik

Kwaliteit als engagement, expertise als basis voor vertrouwen.

Wat bepaalt de kwaliteit van een kunstwerk? De zeldzaamheid, het historische belang, de herkomst, de bewaringstoestand of de eigenheid van de artistieke expressie? Volgens mij schuilt die kwaliteit in het samenspel van al deze elementen, maar ook in de blik en de kennis die nodig zijn om ze naar waarde te schatten. Het is deze hoge standaard die BRAFA leidt en die de selectie van de kunstwerken die elk jaar worden voorgesteld, haar volle betekenis geeft.

De kunstwereld is de voorbije jaren sterk geëvolueerd. De toegang tot informatie, nieuwe onderzoek inzichten en de toenemende verwachtingen van verzamelaars maken expertise, documentatie en transparantie belangrijker dan ooit. Een kunstwerk naar waarde schatten, betekent vandaag dan ook meer dan alleen de artistieke kwaliteiten ervan erkennen. Het vraagt ook inzicht in de geschiedenis, de herkomst en de staat van bewaring, en in de expertise die nodig is om het werk in zijn juiste context te begrijpen.

Die veeleisendheid steunt in de eerste plaats op het werk van de kunsthandelaars. Lang voor de opening van de beurs berust hun selectie op grondig onderzoek: archieven, bibliografie, vergelijking van werken, kennis van ateliers, materiaalstudie en restauratiegeschiedenis. Die expertise vormt een wezenlijk onderdeel van hun vak en van hun verantwoordelijkheid tegenover verzamelaars en instellingen.

Het *vettingproces* van BRAFA vult dit werk aan. Specialisten uit de verschillende disciplines onderzoeken de op de beurs gepresenteerde werken met een onafhankelijke en aandachtige blik. Deze aanpak getuigt van onze wil om hoge eisen te blijven stellen en bij te dragen aan het vertrouwen dat onmisbaar is voor de kunstmarkt.

Maar kwaliteit beperkt zich niet tot de authenticiteit of de documentatie van een kunstwerk. Ze schuilt ook in het vermogen om ons een verhaal te vertellen, om te getuigen van een tijdperk, een vakmanschap of een artistieke gevoeligheid. Daarom blijf ik sterk gehecht aan de verscheidenheid aan disciplines die op BRAFA vertegenwoordigd zijn. De dialoog tussen disciplines, periodes en culturen maakt onverwachte verbanden zichtbaar en verrijkt ons begrip van kunst.

Ik geloof dat een beurs veel meer moet zijn dan een plek waar men kunstwerken komt bewonderen of verwerven. Ze moet ook een ruimte zijn voor kennisoverdracht, ontmoetingen en ontdekkingen, waar bezoekers rechtstreeks in gesprek kunnen gaan met degenen die de getoonde werken kennen, bestuderen en verdedigen. De kwaliteit van een beurs blijkt ook uit haar vermogen om nieuwsgierigheid te wekken, kennis te delen en nieuwe manieren van kijken te laten ontstaan.

Die ambitie vormt de leidraad voor BRAFA: bijzondere kunstwerken, gerenommeerde expertise en uiteenlopende perspectieven samenbrengen en bezoekers uitnodigen om te ontdekken. Want achter elk kunstwerk schuilt niet alleen een verhaal om te ontdekken, maar ook een nieuwe blik die wordt geprikkeld.

KLAAS MULLER

BRAFA 2027, van links naar rechts : **Waddington Custot**, Barry Flanagan, *Large Troubador*, 2004, brons, gieting uit 2019, 185 × 140 × 114 cm - **Van Herck-Eykelberg**, Paul Delvaux, *Hôtel de Ville*, 1953, aquarel, pen en Oost-Indische inkt op papier gemaroufleerd op karton, 69,5 × 50,5 cm - **COLNAGHI**, Robert Mapplethorpe, *Female Torso*, 1978, gelatinezilverbromide foto, 50,8 × 40,6 cm - **Desmet Fine Art**, Odoardo Fantacchiotti, *Musidora*, Florence, 1859, marmer, 167,6 × 49 × 49 cm. Sokkel: 95,3 cm × Ø 63 cm. Totale hoogte: 262,9 cm

Klaas Muller, voorzitter van BRAFA:

« Op BRAFA wordt kwaliteit niet alleen afgemeten aan de zeldzaamheid of de waarde van een werk, maar ook aan het verhaal dat het meedraagt, de kennis die het onthult en de blik die het oproept. »

Hélène Bailly Marcilhac, BRAFA-exposante :

« Het publiek is veranderd. Bezoekers zijn steeds beter geïnformeerd, volgen de actualiteit en begrijpen de combinaties beter, met name de dialoog tussen de oude meesters en hedendaagse kunstenaars. »

Arnaud Jaspar Costermans, ondervoorzitter van BRAFA:

« We willen stilstand vermijden; de nieuwe generatie kunsthandelaars zorgt voor nieuw bloed. Het aantal exposanten groeit van jaar tot jaar, maar we willen niet te groot worden. We streven naar kwaliteit. »

KUNSTWERKENPARCOURS

Highlights

Bijzondere werken, verhalen om te ontdekken.

Een herontdekt portret, een kunstobject van de Wiener Werkstätte, een dierensculptuur, een kunstenaarsbroche of een bijzondere getuigenis van de middeleeuwse kunst: elk van deze werken vertelt een eigen verhaal. Hun belang schuilt niet alleen in hun zeldzaamheid of esthetiek, maar ook in wat ze onthullen over een tijdperk, een kunstenaar, een techniek of een vakmanschap.

Van renaissancesculptuur tot art-decomeubilair: deze selectie overspant eeuwen en disciplines en zet bijzondere stukken van de BRAFA-kunstgalerijen in de kijker. Het ene werk spreekt aan door zijn geschiedenis, het andere door zijn verfijnde uitvoering, bijzondere herkomst, unieke karakter of betekenis binnen de kunstgeschiedenis.

Samen tonen deze ontdekkingen de enorme rijkdom en diversiteit van het aanbod op BRAFA. Ze nodigen uit om even stil te staan, aandachtig te kijken en te ontdekken wat elk werk zo bijzonder en waardevol maakt.

01. Ingres herontdekt: een bijzondere vondst uit de vroege Parijse jaren van de meester

STEPHANE RENARD FINE ART (STAND 133) – OUDE MEESTERS: SCHILDERIJEN, SCULPTUREN EN TEKENINGEN, MODERNE TEKENINGEN

Stéphane Renard presenteert een bijzonder werk: een *Damesportret* van Jean-Auguste-Dominique Ingres. Het schilderij vormt een belangrijke ontdekking voor de kennis van het oeuvre van de kunstenaar. Het werd gemaakt aan het begin van de 19e eeuw, vermoedelijk tussen 1801 en 1802. Het dateert uit een periode waarover nog weinig bekend is: de eerste jaren van Ingres als portretschilder in Parijs, vóór zijn vertrek naar Rome.

Het werk werd in januari 2024 op een veiling in de Verenigde Staten aangekocht. Sindsdien hebben drie Ingres-specialisten het grondig bestudeerd: Éric Bertin, Sylvain Bédard en Andrew Carrington Shelton. Alle drie bevestigen ze dat het om een authentiek werk van Ingres gaat.

De jongedame is halflijfs afgebeeld en kijkt licht naar links. Ze draagt een mousseline jurk met een hermelijnen sjaal en houdt een groene hoed aan haar arm. Ingres besteedt veel aandacht aan haar kleding en accessoires, maar ook aan haar gelaatsuitdrukking. Haar directe blik, lichte glimlach en rustige uitstraling tonen al zijn uitzonderlijke talent om het karakter van zijn modellen te vatten. De verfijnde afwerking van het gezicht en de accessoires contrasteert met de vrijere penseelvoering in andere delen van het schilderij. Dat verraadt een nog spontane schilderstijl, typisch voor zijn vroege jaren.

De identificatie van het schilderij opent ook nieuwe perspectieven voor verder onderzoek. Sylvain Bédard vermoedt dat het mogelijk gaat om het *Damesportret* dat Ingres in 1802 tentoonstelde op de Parijse Salon. Dat werk werd tot nu toe als verloren beschouwd. Als deze hypothese wordt bevestigd, zou een van de eerste publiek getoonde werken van de jonge kunstenaar opnieuw zijn opgedoken.

Een kunsthistorische studie van dit werk is beschikbaar op aanvraag.

Jean-Auguste-Dominique Ingres (Montauban, 1780-1867 Parijs), *Damesportret*, 1801-1802, olie op doek, 29 × 21 cm

02 Hans Rottenhammer — Tussen Venetië en Noord-Europa

MARTY DE CAMBIAIRE (STAND 59) – OUDE MEESTERS

Rond de overgang van de 16e naar de 17e eeuw speelt Hans Rottenhammer (München 1564–1625 Augsburg) een belangrijke rol in de uitwisseling van kunstenaars en artistieke invloeden tussen Italië en de Duitse gebieden. Na zijn opleiding in de noordelijke schildertraditie werkt hij in Venetië en Augsburg, waar hij een eigen stijl ontwikkelt. Daarin combineert hij de verfijning van het Italiaanse maniërisme met een uitzonderlijk oog voor detail en een grote precisie in de uitvoering.

Met *Minerva en de Muzen* (1606) brengt Marty de Cambiaire deze kruisbestuiving tussen artistieke tradities tot leven. Het mythologische thema, de verfijnde weergave van de figuren en de zorgvuldig opgebouwde compositie weerspiegelen een periode waarin Europese kunstenaars de kabinets-schilderkunst vernieuwen en nieuwe artistieke wegen verkennen.

Hans Rottenhammer (München 1564-1625 Augsburg), *Minerva en de Muzen*, 1606, olieverf op koper, 32,8 × 39,4 cm

03 Rembrandt Bugatti — Beeldhouwkunst dicht bij het leven

GALERIE NICOLAS BOURRIAUD (STAND 77) - BEELDHOUWKUNST

Rembrandt Bugatti (Milaan 1884–1916 Parijs) modelleert dieren vanuit een aandachtige, bijna intieme observatie van het levende wezen. Ver van academische idealisering richt de beeldhouwer zich op de houdingen, de bewegingen en de eigenheid van elk dier.

Petit éléphant au repos, bij Galerie Nicolas Bourriaud, illustreert deze bijzondere gevoeligheid. Het brons, volgens de verloren was-methode gegoten door de bronsgieterij Hébrard en genummerd 11, behoort tot een model waarvan volgens de documentatie van de kunstgalerij momenteel twintig exemplaren bekend zijn. De soepele modellering en het subtiele patina maken het handwerk en Bugatti's aandacht voor natuurlijke vormen tastbaar.

Rembrandt Bugatti (Milaan 1884-1916 Parijs), *Petit éléphant au repos*, model uit 1912, gieting circa 1923, 20,3 x 20,5 x 12,5 cm

04 René Lalique — De metamorfose van het juweel

EPOQUE FINE JEWELS (STAND 83) – ART-NOUVEAUJUWELEN

René Lalique (Ay 1860–1945 Parijs) vernieuwt de juweelkunst radicaal. Hij stelt vorm en de expressieve kracht van materialen centraal. Email, glas, edelstenen en edelmetalen vormen de basis van zijn artistieke vormentaal, waarin de natuur een belangrijke inspiratiebron is.

Epoque Fine Jewels presenteert een broche met twee libellen rond een citrien. Het transparante plique-à-jour-email, de verfijnde lijnen van de vleugels en de combinatie van parels en diamanten illustreren het uitzonderlijke vakmanschap van Lalique. Zo wordt het juweel meer dan een sieraad: een echte miniatuursculptuur, helemaal in de geest van de Art nouveau.

René Lalique (Ay 1860-1945 Parijs), *Art-nouveau broche in de vorm van een libel*, Parijs, circa 1903, 18-karaats geelgoud, doorschijnend email in plique-à-jour-techniek en polychroom email, oud geslepen diamanten, citrien en parels, 11,6 × 4,4 cm

05 Een geknielde schenkster — De herinnering in steen uit de Renaissance

DEI BARDI ART (STAND 11) – OUDE BEELDHOUWKUNST

In de renaissancekunst weerspiegelt de voorstelling van de schenker het belang van devotie, mecenaat en de wens om herinnerd te worden. Deze figuren maken vaak deel uit van grafmonumenten of religieuze ensembles. Ze vertellen ons veel over het geloof en de sociale gebruiken van hun tijd.

Dei Bardi Art presenteert een kalkstenen sculptuur van een geknielde vrouw in gebed. De verfijnde uitvoering en goede staat van bewaring maken de details van haar kledij bijzonder goed zichtbaar. Vooral de traditionele kleding en de fijn gemodelleerde molensteenkraag wijzen op een datering uit de laatste decennia van de 16e eeuw.

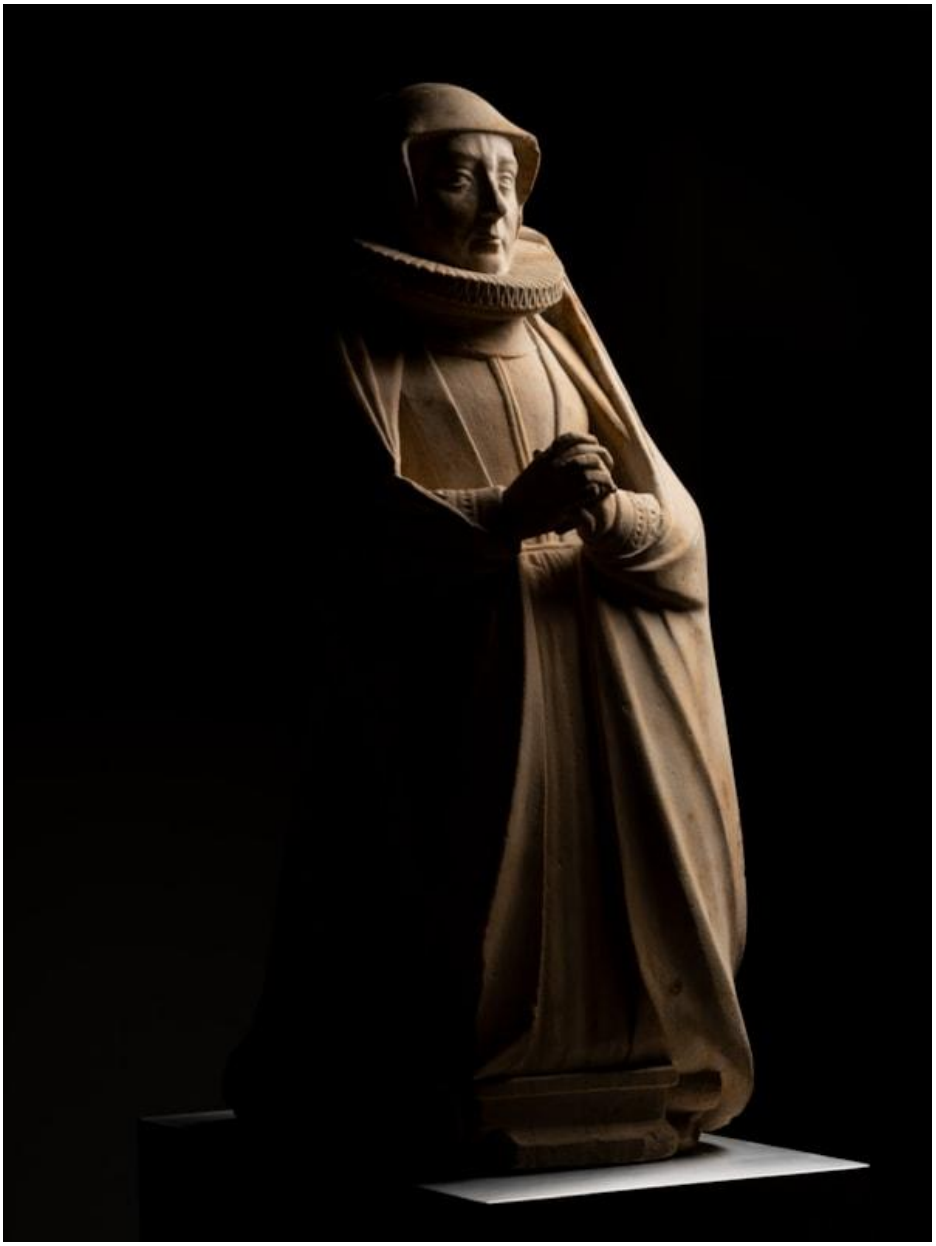

Figuur van een geknielde schenkster, Zuidelijke Nederlanden, tweede helft van de 16e eeuw, kalksteen, 67 × 22 × 37 cm

06 Rik Wouters — De intimiteit van een moderne blik

GALERIE RAF VAN SEVEREN (STAND 118) – BELGISCHE MODERNE KUNST

Als sleutelfiguur van de Belgische moderniteit ontwikkelt Rik Wouters (Mechelen 1882–1916 Amsterdam) een lumineuze schilderkunst, gekenmerkt door een vrije penseelvoering en bijzondere aandacht voor kleur. Zijn zelfportretten nemen een essentiële plaats in zijn oeuvre in en illustreren zowel de evolutie van zijn beeldtaal als zijn blik op zichzelf.

Dit zelfportret ontstond in 1912, het beslissende jaar waarin Wouters een exclusiviteitscontract met Galerie Georges Giroux tekent. Het onderscheidt zich door zijn ingetogen sfeer en eenvoudige compositie. Het werk, dat na het overlijden van de kunstenaar door zijn echtgenote Nel werd bewaard, heeft een bijzonder ontroerende herkomst, rechtstreeks verbonden met de persoonlijke geschiedenis van de schilder.

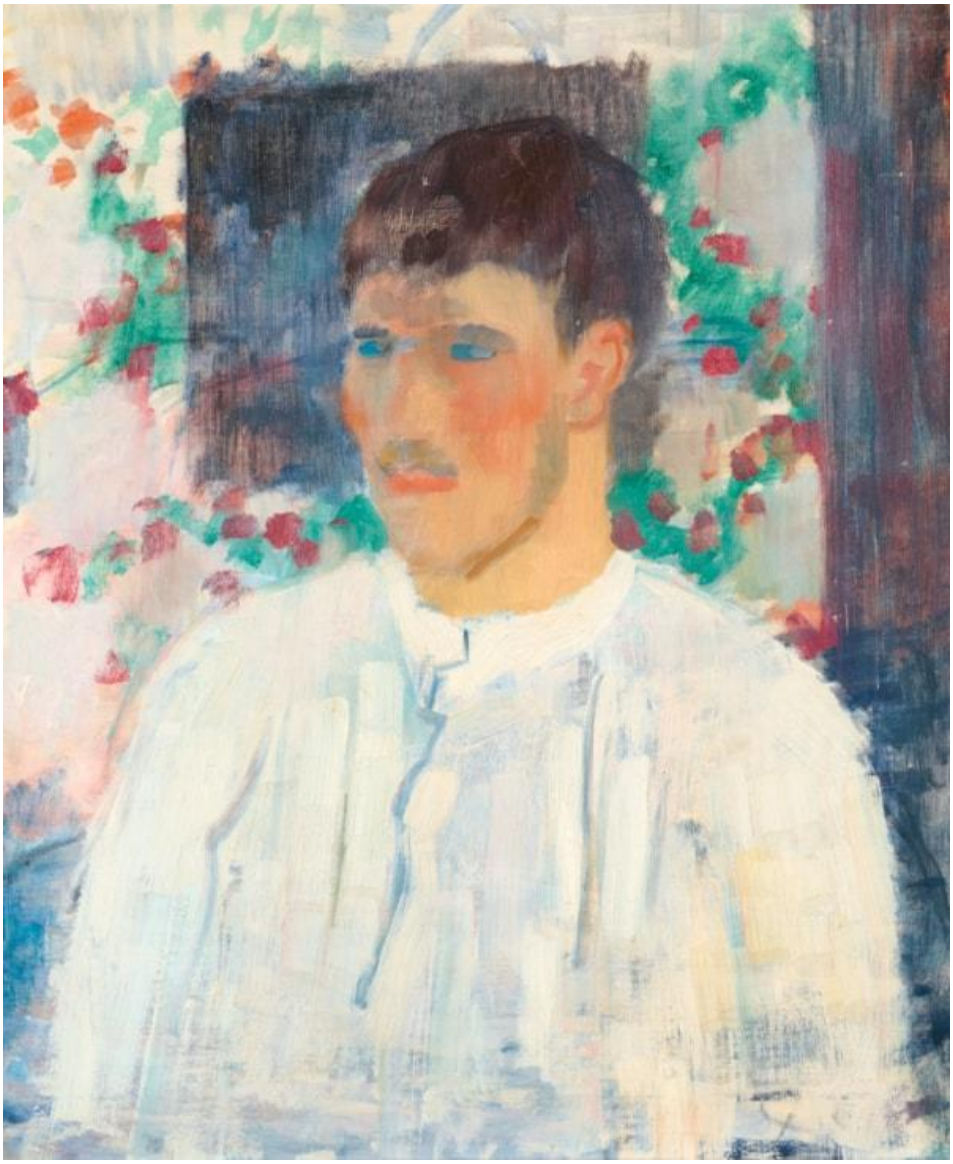

Rik Wouters (Mechelen 1882-1916 Amsterdam), *Portret van Rik Wouters, wit hemd*, 1912, olieverf op doek gemaroufleerd op paneel, 51,5 × 61,5 cm

07 Raoul De Keyser — Op de grens van de figuratie

EDOUARD SIMOENS GALLERY (STAND 152) – NAOORLOGSE KUNST

Raoul De Keyser (Deinze, 1930–2012) neemt een bijzondere plaats in binnen de Belgische naoorlogse schilderkunst. Zijn werk laat zich moeilijk in traditionele categorieën onderbrengen. Hij onderzoekt de wisselwerking tussen motief, oppervlak, kleur en ruimte. Daarbij evolueren herkenbare elementen uit de zichtbare wereld geleidelijk naar zelfstandige tekens.

Een schilderij uit 1973, opgenomen in de catalogus van zijn vroege werken, is een perfecte illustratie van deze bijzonder productieve periode. Het werk werd datzelfde jaar tentoongesteld in Gent en Deinze. Het toont hoe De Keyser experimenteerde met vormen en schildertechnieken, op weg naar een steeds vrijere beeldtaal.

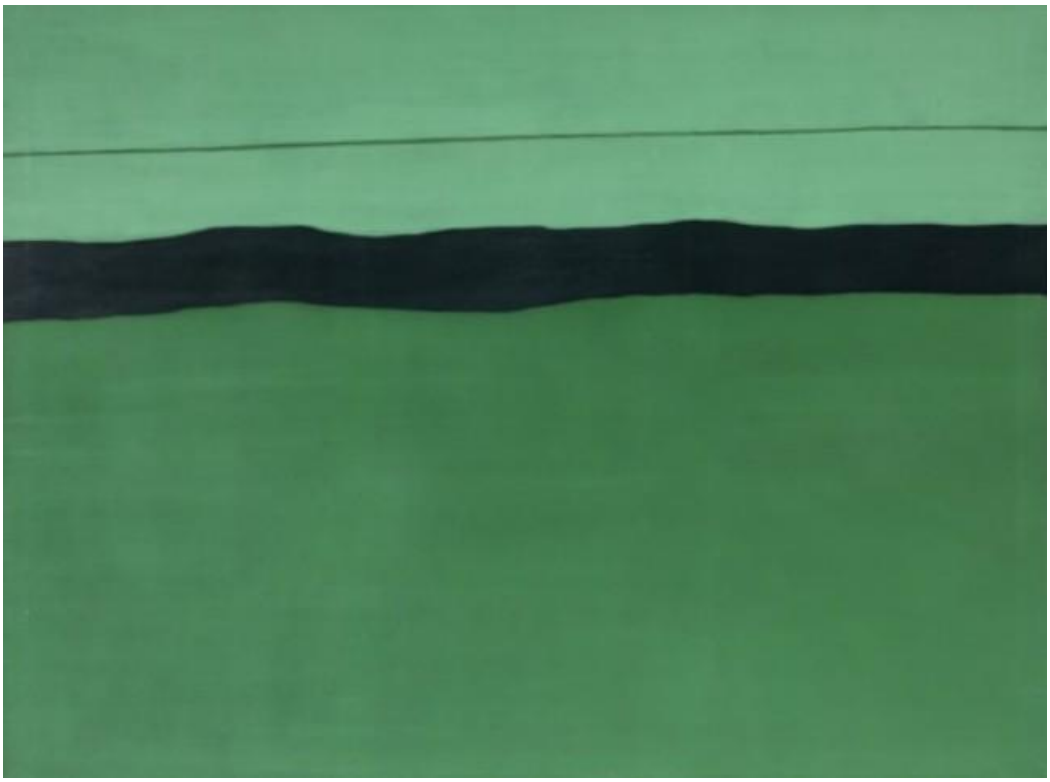

Raoul De Keyser (Deinze, 1930-2012), *Barjac*, 1973, acryl op doek, 140 x 188 cm

08 Fabienne Verdier — Schilderen als ervaring van het gebaar

WADDINGTON CUSTOT (STAND 45) – HEDENDAAGSE KUNST

Al tientallen jaren bouwt Fabienne Verdier (Parijs, 1962) aan een bijzonder oeuvre. Haar werk draait rond de fysieke kracht van het schilderen, de beheersing van het gebaar en de wisselwerking tussen schilderkunst en ruimte. Haar opleiding in de Chinese kalligrafie en haar studie van de westerse schilderkunst vormen daarbij een belangrijke inspiratiebron. Zo brengt ze verschillende artistieke tradities samen.

Met *Paysage (Hommage à Giotto),* bij Waddington Custot, gaat Verdier in dialoog met het werk van de oude meesters. Het schilderij toont hoe de kunstenares zich laat inspireren door de kunstgeschiedenis en tegelijk een heel eigen beeldtaal ontwikkelt.

Fabienne Verdier (Parijs, 1962), *Paysage (Hommage à Giotto)*, 2010, acryl en gemengde technieken op doek, 180 × 120 cm

09 Gustave Serrurier-Bovy - wanneer Belgisch design de glans van Bohemen ontmoet

GALERIE BEI DER ALBERTINA – ZETTER (STAND 144) – DECORATIEVE KUNSTEN

Naast Victor Horta en Henry van de Velde ontwikkelt Gustave Serrurier-Bovy (Luik, 1858-1910), een sleutelfiguur van de Belgische Art nouveau, een eigen esthetische taal, onder meer gevoed door de Engelse Arts & Crafts-beweging en de ideeën van William Morris en John Ruskin. Zijn creaties, op het snijvlak van architectuur en decoratieve kunsten, verenigen organische lijnen, functionele soberheid en visionaire moderniteit.

Deze lamp illustreert die benadering bijzonder goed. Haar architecturale structuur, ontworpen door Serrurier-Bovy, gaat in dialoog met de sprankel van het gekleurde glas van de Boheemse glasfabriek Lötz Witwe, waarvan het internationale distributienetwerk rond 1900 ook een depot in Brussel omvatte. Ze getuigt zo van de artistieke en industriële uitwisselingen die bijdroegen aan de opkomst van de art nouveau op Europese schaal.

Lampen van dit type zijn bijzonder zeldzaam op de markt wanneer ze hun oorspronkelijke glasinleg behouden. Ze belichamen de moderniteit van Serrurier-Bovy's decoratieve taal. Zijn werken bevinden zich onder meer in de collecties van het Musée d'Orsay en het Metropolitan Museum of Art.

Johann Lötz Witwe, Klostermühle en Gustave Serrurier-Bovy (toegeschreven aan), *Tafellamp*, circa 1900, metaal met gehamerd decor, vierkante kap met twaalf vierkante blauwe en paarse glaspanelen met versmolten zilvergele insluitsels en iriserende effecten, vervaardigd door Johann Lötz Witwe, Klostermühle. Eén lichtpunt, vernieuwde elektrificatie. H. 55 cm, Ø 25 cm

10 Jacques-Émile Ruhlmann — Het meubel als kunstwerk

SCENERS GALLERY (STAND 125) – DESIGN & ART DECO

Jacques-Émile Ruhlmann (Parijs, 1879–1933) belichaamt een van de meest verfijnde uitingen van het Franse Art-deco meubilair. Zijn ontwerpen combineren uitgebalanceerde verhoudingen, kwaliteitsvolle materialen en een verfijnde afwerking. Daarmee geven ze het meubel een nieuwe plaats binnen de decoratieve kunsten van de 20e eeuw.

Sceners Gallery presenteert een bed uit 1933, uitgevoerd in macassar ebbenhout, eikenhout en verguld brons. Met zijn ateliermerk en productieaanduidingen herinnert dit stuk aan het belang dat Ruhlmann hechtte aan het ontwerp en de uitvoering van zijn modellen. Het illustreert ook hoe het meubel, los van zijn functie, de status van verzamelobject verwerft.

Jacques-Émile Ruhlmann (Parijs, 1879-1933), *Bed*, model nr. 894 NR, 1933, macassarebbenhout, eikenhout en verguld brons, 100 × 153 × 205 cm

11. Karel Appel – De kindertijd in haar puurste vorm

SAMUEL VAN HOEGAERDEN GALLERY (STAND 135) – MODERNE EN HEDENDAAGSE KUNST

Petit garçon, geschilderd in 1951 in zijn Parijse atelier, is een van de belangrijkste werken uit Karel Appels Cobra-periode. De compositie op achthoekig doek is gespannen op een oud 19e-eeuws spieraam dat de kunstenaar uit financiële nood hergebruikte. Het werk markeert de volle ontplooiing van zijn artistieke beeldtaal.

Het kind is een terugkerend motief in Appels oeuvre. Het staat voor onschuld, spontaniteit en ongeremde creativiteit. Met krachtige contouren en levendige, contrasterende kleuren geeft de kunstenaar gestalte aan de expressieve vrijheid en experimentele energie die Cobra zo kenmerken.

Ook de geschiedenis van het schilderij maakt het bijzonder. In 1951 werd het getoond in Luik, tijdens de *Tweede Internationale Tentoonstelling van Experimentele Kunst*. Dat was de laatste en meest ambitieuze tentoonstelling van de Cobra-beweging, kort voor haar ontbinding. De inscriptie « Liège » op de achterzijde van het doek vormt daarvan een tastbaar bewijs.

Als een van de hoogtepunten uit Appels Cobra-periode belichaamt *Petit garçon* de geest van een avant-garde die de Europese naoorlogse kunst grondig vernieuwde. Voor BRAFA 2027 presenteert Samuel Vanhoegaerden Gallery het werk in *The Cobra Adventure*, een ambitieuze tentoonstelling met meer dan zestig zeldzame en historische werken. De selectie is het resultaat van jarenlang onderzoek en omvat ook werken die nog nooit eerder aan het publiek werden getoond, vergezeld van een exhaustieve catalogus.

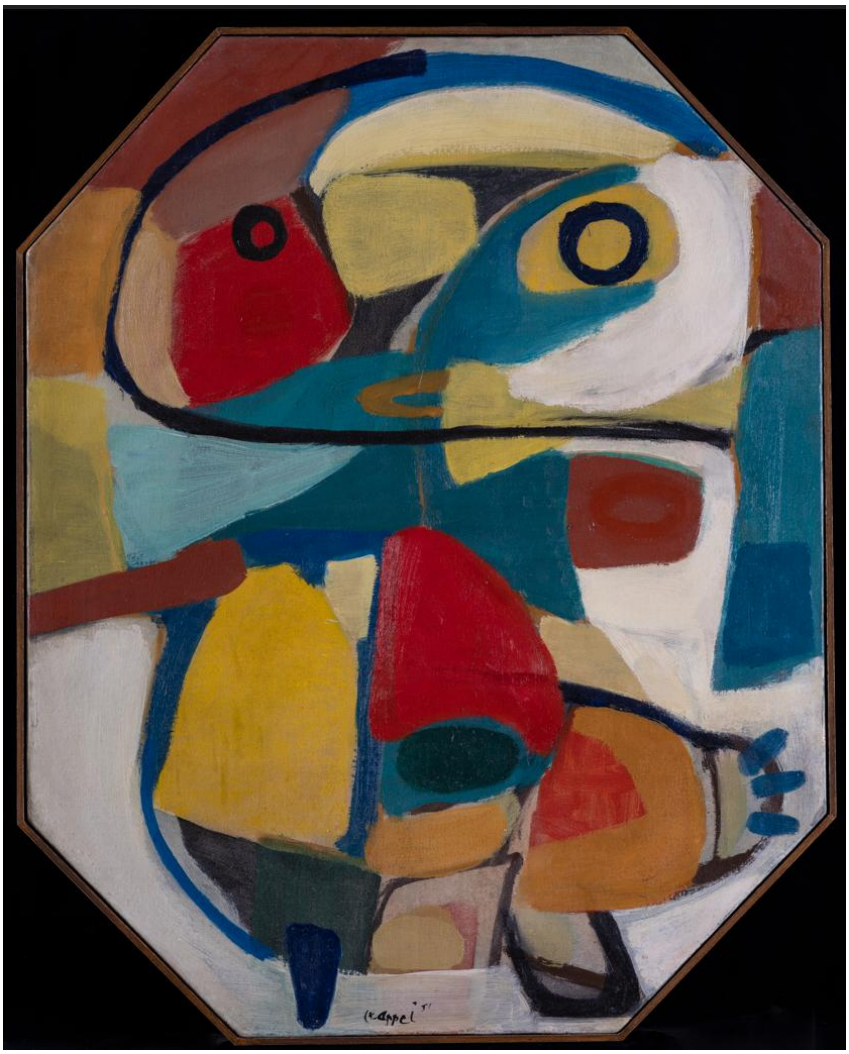

Karel Appel (Amsterdam 1921-2006 Zürich), *Petit garçon*, 1951, olieverf op doek, 81,5 x 65 cm, gesigneerd, gedateerd en getiteld op de achterzijde ‘C.K. Appel 1951 Liège’

12. Chokwe-troon — Machtssymbolen in hout gesneden

DALTON SOMARÉ (STAND 7) — KLASSIEKE AFRIKAANSE KUNST

Deze bijzondere Chokwe-troon werd aan het einde van de 19e eeuw vervaardigd in Angola. Hij behoort tot de traditie van de prestigieuze ngundja-zetels, symbolen van politiek en spiritueel gezag. De vormgeving is geïnspireerd op Europees meubilair dat via handelscontacten werd ingevoerd. De troon weerspiegelt zo de ontmoeting tussen verschillende artistieke tradities.

Het verfijnde snijwerk combineert geometrische motieven met figuratieve scènes. Een opvallende voorstelling is Pwo, een vrouwenfiguur die verwijst naar de voorouders en hun betekenis binnen de Chokwe-samenleving. Daarnaast zien we muzikanten en rondtrekkende handelaars.

Ook de herkomst van de troon is goed gedocumenteerd. Hij maakte deel uit van de collectie van Joyce en Donald Doyle, die aan het begin van de 20e eeuw werd samengesteld in de context van Belgisch-Congo. Daarna kwam hij in handen van hun dochter, historica Suzanne Miers, en vervolgens van haar nakomelingen. De troon is bovendien opgenomen in de catalogus van de tentoonstelling *Narrative Wisdom and African Arts* in het Saint Louis Art Museum (2024–2025).

Chokwe-troon, Angola, eind 19e eeuw. Hout, metalen nagels en leder, 68 × 31 × 38 cm

13 Philippe Wolfers — Beeldhouwkunst op intieme schaal

GALERIE CENTO ANNI (STAND 143) – BELGISCHE ART NOUVEAU

Philippe Wolfers (Brussel, 1858–1929), een sleutelfiguur van de Belgische Art nouveau, ontwikkelde een oeuvre waarin beeldhouwkunst, juweelkunst en decoratieve kunsten voortdurend met elkaar in dialoog gaan. Zijn materiaalkennis en gevoel voor modellering getuigen van een artistieke zoektocht die de traditionele grenzen tussen schone en toegepaste kunsten overstijgt.

Op BRAFA 2027 zet Galerie Cento Anni zijn werk in de kijker met een unieke selectie van dertien *statuettes*. Als groep laten deze stukken de veelzijdigheid van zijn artistieke vormentaal zien en de plaats van de kleine sculptuur in de artistieke zoektochten rond 1900.

Links naar rechts: Philippe Wolfers (Brussel, 1858-1929), *Salomé drapée*, 1928, brons en marmeren sokkel, 52,5 × 49,5 × 17,5 cm, *La Source*, 1908, wit marmer en groen marmer voor de sokkel, H. 60 cm

THEMATISCH PARCOURS

De oude meesters, een verrassende moderniteit

Inzichten in de kunst in de kern van de Europese schilderkunst.

De Oude Meesters nemen een prominente plaats in op BRAFA 2027 met de komst van vier gespecialiseerde internationale galeries. Van de Italiaanse renaissance tot de Hollandse Gouden Eeuw getuigen hun selecties van de rijkdom van de Europese schildertradities. Ze nodigen uit om werken te herontdekken waarvan de uitvoering, de iconografische kracht en de eigenheid de hedendaagse blik blijven uitdagen.

Met vestigingen in Rome en Londen presenteert **W. Apolloni–Laocoon Gallery** Europese schilderijen, tekeningen, sculpturen en kunstvoorwerpen uit de 17e tot de 19e eeuw. De objecten worden ingebed in een bredere geschiedenis van smaak, opdrachten en de verspreiding van modellen.

Argento Gallery, gespecialiseerd in Hollandse schilderkunst uit de 17e eeuw, besteedt bijzondere aandacht aan het portret, een genre dat samengaat met de opkomst van nieuwe vormen van individuele en familiale representatie in de Republiek der Verenigde Nederlanden.

Ook **Marty de Cambiaire** debuteert op BRAFA, met een selectie schilderijen en tekeningen van Oude Meesters. De presentatie weerspiegelt de interesse van de kunstgalerij voor kunsthistorisch onderzoek en de ontdekking van bijzondere kunstwerken.

De Turijnse galerie **Caretto & Occhinegro** vervolledigt dit panorama met de Vlaamse, Hollandse en Duitse scholen van de 15e tot de 17e eeuw. De kunstgalerij focust op de uitwisselingen tussen artistieke centra, de evolutie van technieken en het belang van de materiële cultuur bij de studie van een schilderij.

Een van de blikvangers is *Johannes de Doper met Lam* (1663) van **Elisabetta Sirani**, een schilderes uit Bologna die al tijdens haar leven grote erkenning genoot. Het gesigneerde en gedateerde devotiewerk heeft onder meer een bijzondere band met de prestigieuze familie Sampieri uit Bologna. Het toont hoe belangrijk onderzoek naar de herkomst van een werk is om de kunstgeschiedenis van de 17e eeuw beter te begrijpen.

Met deze vier kunstgalerijen versterkt BRAFA 2027 haar aanbod aan Oude Meesters. Zo onderstreept de beurs haar blijvende waardering voor een discipline waarin niet alleen de schilderkunstige kwaliteit telt, maar ook de geschiedenis, de toeschrijving en de expertise waarmee de werken worden gepresenteerd.

Marty de Cambiaire, Denys Calvaert (Antwerpen ca. 1540-1619 Bologna), *De Heilige Familie met de heilige Hiëronymus en het Kind Johannes de Doper*, olieverf op koper, 50,4 × 39,6 cm. Elisabetta Sirani (Bologna 1638–1665), *Johannes de Doper met het Lam*, olieverf op doek, 74,6 × 60 cm. **Caretto & Occhinegro,** Barthel Bruyn de Oudere (Keulen, 1493–1555), *Portret van Margaretha van Fourmestraux met een anjer*, ca. 1530, olieverf op paneel, Ø 25 cm

Moderne en hedendaagse kunst en design: nieuwe blikken op BRAFA

Moderne en hedendaagse kunst en design krijgen een prominente plaats op BRAFA 2027. Drie nieuwe kunsthandelaren versterken het aanbod, elk met een eigen artistieke invalshoek. Van impressionisme tot verzameldesign en vernieuwende artistieke expressies: samen weerspiegelen ze de grote diversiteit aan stijlen en perspectieven die BRAFA zo bijzonder maakt.

Sceners Gallery maakt haar intrede op BRAFA met een selectie verzameldesign en decoratieve kunsten. De kunstgalerij werd opgericht door Jonathan Haddad en David Atlan en verwierf bekendheid met haar indrukwekkende Parijse tentoonstellingsruimte van 770 m². Daar gaan historische meubelstukken en hedendaagse creaties hand in hand.

De kunstgalerij kiest voor werken die uitmunten in vakmanschap, vormgeving en originaliteit. Samen vertellen ze het verhaal van de evolutie van de decoratieve kunsten. In haar aanbod vinden we onder meer iconische namen uit het 20e-eeuwse design, zoals Jacques-Émile Ruhlmann, Jean-Michel Frank en Pierre Legrain.

Stems Gallery maakt eveneens haar debuut op BRAFA. De kunstgalerij werd in 2015 opgericht door Pascaline en Guillaume Smets en is vandaag actief in Brussel. Ze vertegenwoordigt een nieuwe generatie hedendaagse kunstenaars, met bijzondere aandacht voor de Amerikaanse kunstscene en de introductie ervan bij het Europese publiek.

Haar programma bestrijkt verschillende disciplines, van schilderkunst en beeldhouwkunst tot fotografie en installaties. Daarbij geeft de kunstgalerij volop ruimte aan experiment en stimuleert ze de uitwisseling tussen uiteenlopende kunstscenes.

Tot slot verrijkt **La Galerie URBAN** de selectie van BRAFA op het gebied van impressionisme en moderne kunst. Gevestigd in het 8e arrondissement van Parijs brengt de kunstgalerij de schilderkunst van de 19e en 20e eeuw en draagt zo bij aan de vertegenwoordiging van deze essentiële periodes uit de kunstgeschiedenis.

Met deze drie nieuwe kunstgalerijen onderstreept BRAFA haar ambitie om uiteenlopende, complementaire visies samen te brengen. Van historische kunststromingen tot de meest actuele artistieke expressies: ze krijgen allemaal een plaats op de beurs. Tegelijk versterkt BRAFA zo de rol van design binnen het parcours.

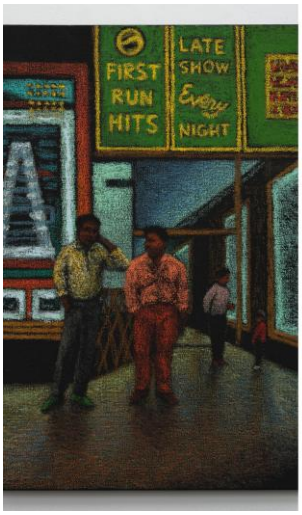

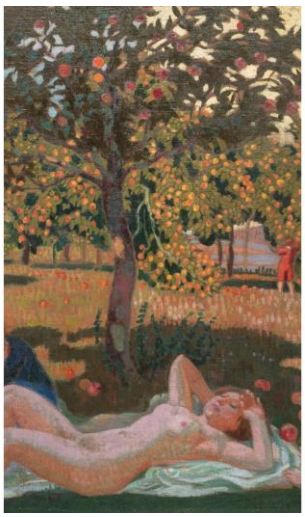

Stems Gallery, Jane Dickson (Chicago, 1952), *Late Show 2 Guys*, 2020, oliestick op linnen, 81,28 × 55,88 cm – **La Galerie URBAN**, Maurice Denis (Granville 1870-1943 Saint-Germain-en-Laye) *Bucolique d'Automne of L'Heureux Verger Pouldu*, 1906, olieverf op doek, 82 x 117 cm – **Sceners Gallery**, Pierre Legrain (Levallois-Perret 1888-1929 Parijs), *Chaise Rothschild*, circa 1920, beschilderd lindehout en multiplex, 76 × 44,5 × 54 cm

OP DE STANDS

Het surrealisme, een verbeeldingswereld zonder grenzen

Van Belgische sleutelfiguren tot internationale vertakkingen: de presentaties op BRAFA tonen de diversiteit van een beweging die de grenzen van de werkelijkheid voortdurend in vraag stelt.

België speelt een belangrijke rol in de geschiedenis van het surrealisme. Op BRAFA 2027 brengen verschillende exposanten deze rijke erfenis in beeld en tonen ze hoe veelzijdig de beweging zich heeft ontwikkeld. Van schilderijen en objecten tot werken op papier en experimenten die steeds de grenzen van het beeld en de verbeelding verkennen.

Harold t'Kint de Roodenbeke wijdt zijn stand aan « L'Esprit surréaliste », een groepstentoonstelling met bijna tachtig werken. Deze presentatie, het resultaat van jarenlang onderzoek, brengt onder meer René Magritte, Paul Delvaux, Jane Graverol, Marcel Mariën en Rachel Baes samen. Een catalogus onder de hoede van Xavier Canonne zal de presentatie begeleiden en geeft deze selectie een betekenis die verder reikt dan de louter commerciële presentatie.

Virginie Devillez Fine Art zet ook op BRAFA 2027 haar verkenning van het Belgische surrealisme voort. De Parijse kunsthandelaar **Brame & Lorenceau** verbreedt het perspectief naar het Latijns-Amerikaanse surrealisme en naar kunstenaars die verbonden waren met André Breton, onder wie Wifredo Lam, Agustín Cárdenas en Jorge Camacho. De **Maurice Verbaet Collection (MVC)** vervolledigt dit parcours met een selectie waarin ook Marcel Mariën is opgenomen.

Door deze presentaties met elkaar te verbinden belicht BRAFA niet één enkele stijl, maar artistieke houdingen waarin droom, vervreemding, ironie en betekenisverschuiving samenkomen.

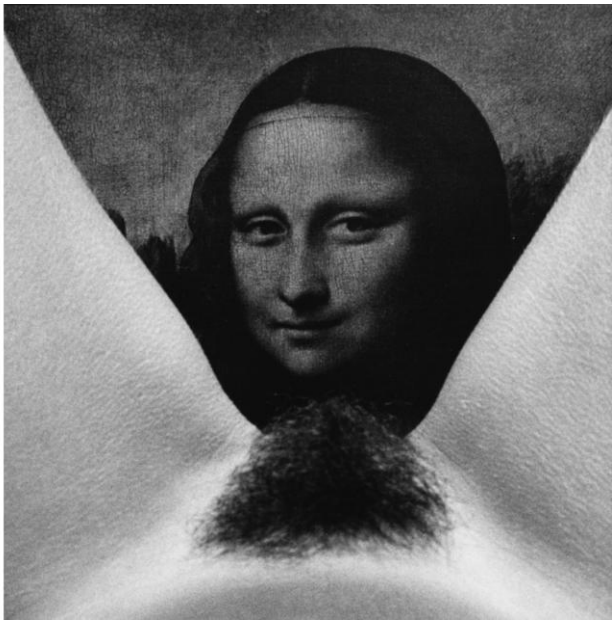

Harold t'Kint de Roodenbeke, Jane Graverol (Brussel 1905-1984 Fontainebleau) *Femme Libérée*, 1949, olieverf op doek, 60 x 73 cm - **Maurice Verbaet Collection (MVC)**, Marcel Mariën (Antwerpen 1920-1993 Brussel), *La Mire*, circa 1981-1983, gelatinezilverdruk op papier, 18 × 12,5 cm

JUWEELKUNST

Juweelkunst, van sieraad tot kunstwerk

Een discipline waarin vormgeving en vormgeving in dialoog gaan met materialen, archieven en het creatieve gebaar van de kunstenaar.

Ook juwelenkunst krijgt een steeds prominentere plaats op BRAFA. De beurs brengt objecten samen waarvan de waarde niet alleen in het ontwerp schuilt, maar ook in hun geschiedenis. Boegbeelden **Véronique Bamps** en **Epoque Fine Jewels** zetten hun presentatie van antieke en gesigneerde juwelen voort. Nieuwkomer **Marjan Sterk Fine Art Jewellery** brengt dan weer jarenlange ervaring mee in antieke en vintagejuwelen, met bijzondere aandacht voor creaties van de grote juwelenhuizen. **Collectors Gallery**, geleid door Betty De Stefano, verdedigt een benadering waarin het juweel architectuur en beeldhouwkunst ontmoet. De creaties van Fernand Demaret en een knappe juwelenverzameling van de Italiaanse kunstenaar Marcello Lissoni, getuigen van de kracht van de sculpturale taal op kleine schaal.

Pauline Janssen plaatst haar selectie binnen de geschiedenis van de grote juwelenhuizen. De archieven die sommige stukken begeleiden, maken het soms mogelijk de oorspronkelijke opdrachtgever terug te vinden: documentatie die het juweel zijn persoonlijke, sociale en artistieke dimensie teruggeeft. Met **Dries Criel** verwelkomt BRAFA ook een ontwerper die zijn eigen hedendaagse juwelen presenteert. Zijn collecties verkennen beweging, licht en Egyptische iconografie in een vormentaal die gevoed wordt door ambachtelijk meesterschap

Tussen *haute joaillerie*, archieven en experiment nodigen deze benaderingen uit om het juweel als een volwaardig kunstwerk te beschouwen, dat dezelfde grondige studie verdient als elke andere discipline op de beurs.

Collectors Gallery, Irakli Nassidzé (Tbilisi, 1973), *collier Anili*, 2025, 18-karaats goud, peridoot, topaas, amethist, lazuriet, koraal en kwarts. - **Marjan Sterk Fine Art Jewellery**, *Van Cleef & Arpels, leeuwenbroche*, 1972, 18-karaats geelgoud, groene agaten en onyx, 62 × 43,3 mm - **Véronique Bamps**, *Bamboo-ring van Cartier*, circa 1980, bestaande uit drie ringen bezet met briljant geslepen diamanten. Maat 52 – **Pauline Janssen**, Edwardiaanse *diadeem van Friedrich Kreuter voor Koch*, circa 1911, diamanten en saffieren uit Ceylon – **Dries Criel**, *NYX-ring*, 18-karaats geelgoud, diamanten, spessartien en rood email

AZIATISCHE KUNST

Japan, tussen tradities en creatie

Lakkunst, kalligrafie, beeldhouwkunst en decoratieve kunsten in al hun uitdrukkingsvormen.

Japanse kunst is op BRAFA 2027 sterker vertegenwoordigd dan ooit. Na een opgemerkte eerste deelname keert **Van Pruissen Asian Art** terug met een aanbod dat krijgskunsten, kamerschermen, meubilair en lakwerk omvat.

Twee nieuwe Parijse exposanten vullen deze verkenning aan. **Guillaume Castellano** brengt onder meer boeddhistische kunst, oude beeldhouwkunst, moderne Japanse schilderkunst en kalligrafie samen, met bijzondere aandacht voor de expressiviteit van de vormen. **Galerie Tiago** presenteert de Japanse decoratieve kunsten via lakwerken die zijn gekozen om hun technische kwaliteit, herkomst en esthetische eigenheid.

Samen bieden deze drie benaderingen een veelzijdige kijk op de Japanse kunst en haar rijke geschiedenis. Ze tonen hoe creatie, materiaalgebruik en functie met elkaar verweven zijn en hoe vakmanschap door de generaties heen wordt doorgegeven.

Kunsthaus Kende, Yasuyoshi Matsumoto (Tokio, 1982), *Shidō-vaas Kagiroi* (Eerste ochtendgloren), 2018, shidō (traditionele Japanse koperlegering), 28 × 31 cm – **Van Pruissen Asian Art**, Ban'ura Shōgo (Nanao 1901–1982 Kyoto*), papier- en schrijfdoos met reukerwtenbloemendecor*, Japan, 1950-1960, 20,8 × 32 cm – **Galerie Tiago**, *Suzuribako* (schrijfdoos), maki-e-lakdecor met goud en tin op een nashiji-ondergrond. Japan, Edo-periode (1603-1868), Ø 27 cm – **Guillaume Castellano**, *Amida Nyorai* (Boeddha Amitābha), Japan, Kamakura-Nanboku-chō-periode, 14e eeuw. Hout met ingelegde kristallen ogen. H. 18 cm (33 cm incl. sokkel)

EREGAST

Het Museum van Elsene, een verzameling herontdekt

Aan de vooravond van zijn heropening bevestigt een Brussels museum de vitaliteit van zijn collectie en de dialoog met zijn publiek.

Het Museum van Elsene is, na de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, een van de belangrijkste musea van de hoofdstad. Met zijn rijke en bijzondere collecties neemt het een prominente plaats in binnen het Brusselse culturele landschap.

Met zo'n 15.000 kunstwerken biedt de collectie van het Museum van Elsene een bijzonder overzicht van de kunst van de 19e eeuw tot vandaag. Ze is sterk verankerd in de Belgische kunst en staat tegelijk open voor de grote Europese en internationale artistieke stromingen.

Na bijna tien jaar sluiting en een grondige renovatie maakt het museum zich klaar voor een nieuw hoofdstuk. In maart 2027 gaan de deuren opnieuw open. De heropening biedt meteen ook de kans om een uitzonderlijke kunstcollectie opnieuw te ontdekken.

Schilderijen, beeldhouwwerken, tekeningen, prenten, affiches, foto's en hedendaagse werken vormen samen een veelzijdige collectie, gekenmerkt door een grote verscheidenheid aan vormen, gevoeligheden en perspectieven. Vanuit de artistieke dynamiek in het 19e-eeuwse België tot de moderne avant-gardes, en van grote namen uit de Belgische kunst tot toonaangevende figuren uit de internationale kunstwereld — onder wie Toulouse-Lautrec en Miró — getuigt de collectie van de rijke uitwisseling en dialoog die de kunstgeschiedenis mee vormgeven.

De collectie groeide doorheen de tijd – sinds 1892 – dankzij een weloverwogen aankoopbeleid en de uitzonderlijke vrijgevigheid van schenkers. Ze draagt ook de herinnering in zich aan individuele en collectieve engagementen voor kunst en de overdracht ervan.

De collectie vertelt geen lineair verhaal, maar nodigt uit tot onverwachte verbanden, tot ontdekkingen van verwantschappen tussen verschillende tijdperken en artistieke praktijken, en tot een voortdurende herontdekking van de werken. Een levend, open en voortdurend evoluerend erfgoed dat van het Museum van Elsene een ontmoetingsplek maakt voor kunstenaars, kunstwerken en publiek.

SELECTIE VAN WERKEN OP BRAFA TENTOONGESTELD

Théo Van Rysselberghe, *Thé au jardin*, 1900-1904, olieverf op doek, 125 x 158 cm

Met *Thé au jardin* toont Théo Van Rysselberghe (1862-1926) de volle subtiliteit van zijn neo-impressionistische vormentaal. Met het levendige spel van kleurtoetsen en licht vangt hij een moment van mondain buitenleven, waarin figuren en natuur samensmelten in eenzelfde chromatische harmonie. Een intieme scène die getuigt van de moderniteit en verfijning van de Belgische schilderkunst aan het einde van de 19e eeuw. Het werk maakt deel uit van de schenking van Octave Maus, die in 1902 werd ingezet en in de jaren 1920 door zijn weduwe, Madeleine Maus, werd aangevuld.

Henri de Toulouse-Lautrec, *Moulin Rouge. La Goulue*, 1891, lithografie, 180 x 127,5 cm

Zoals blijkt uit de affiche *Moulin Rouge. La Goulue* vernieuwt Henri de Toulouse-Lautrec de affichekunst ingrijpend en ontwikkelt hij een uitgesproken modernistische beeldtaal, bedoeld om de straat te veroveren en een nieuw publiek te bereiken. Op het kruispunt van kunst en populaire cultuur wordt de affiche rond 1900 een waar artistiek experimenteerterrein. Het Museum van Elsene bezit een uitzonderlijke verzameling van 31 originele affiches uit die tijd van de kunstenaar. Samen met het Musée Toulouse-Lautrec in Albi is het het enige museum ter wereld dat deze 31 affiches in één collectie verenigt.

René Magritte, *L'Heureux donateur*, 1966, olieverf op doek, 81 x 71,5 cm, aankoop 1966. © SABAM 2026

In *L'Heureux donateur* creëert René Magritte een werk met een bijzondere betekenis, bijna testamentair van aard, waarin de belangrijkste elementen van zijn poëtische en enigmatische verbeeldingswereld samenkomen. Het werk werd speciaal voor het Museum van Elsene gemaakt en vormt een blijk van erkentelijkheid tegenover de instelling die in 1959 zijn eerste museale tentoonstelling aan hem wijdde. Een werk dat tegelijk een eerbetoon, een dankbetuiging en een artistiek testament is, en dat de bijzondere band tussen de kunstenaar en het museum blijvend verankert.

Pol Bury, *96 boules en perspective*, 1988, 170 x 70 x 15 cm, © SABAM 2026

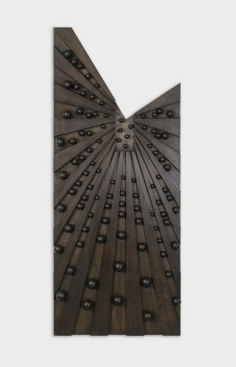

Met *96 boules en perspective* ontvouwt Pol Bury zijn kunst van beweging en perceptie in een kinetische compositie die de blik voortdurend nieuwe perspectieven biedt. Deze recente en bijzondere aanwinst kwam in 2024 in de collectie dankzij de gulle schenking van Jean-Marc en Jérôme Sohier. Ze getuigt van de diepe verbondenheid en genegenheid die verzamelaars voor het Museum van Elsene koesteren. Een bijzonder gebaar van overdracht, tevens opgedragen aan de nagedachtenis van hun ouders, Françoise Mayer en Marc Sohier. Het kunstwerk is in hout vervaardigd en voorzien van een elektrische motor.

Evelyn Axell, *Erotomobile*, 1966, olieverf op doek, autoband, 150 x 150 cm, © SABAM 2026

Met *Erotomobile* ontwikkelt Evelyn Axell een gedurfde beeldtaal op het kruispunt van Pop Art, formele experimenten en een uitgesproken feministische expressie. Door de codes van de populaire cultuur naar haar hand te zetten en de vrijheid van het vrouwelijk lichaam en verlangen op te eisen, creëert ze een avant-gardistisch, eigenzinnig en uitgesproken emanciperend oeuvre. Als markante figuur in de Belgische kunstscene, wier carrière en leven tragisch kort waren, laat ze een oeuvre na met een opmerkelijke moderniteit.

Joan Miró, *Tête de fumeur*, 1927, olieverf op doek, 58 x 73 cm, 1977 © SABAM 2026

Met *Tête de fumeur* geeft Joan Miró zijn poëtische en experimentele vormentaal alle ruimte, op de grens van figuratie en abstractie. Dit werk vormt een welkome uitzondering binnen een collectie die voornamelijk aan Belgische kunst is gewijd. Het kwam in 1977 in de collectie terecht via het legaat Max Janlet en biedt een waardevol aanknopingspunt voor dialoog tussen de Europese avant-gardes en de Belgische kunst, waarbij de uitwisselingen, invloeden en weerklanken zichtbaar worden die de geschiedenis van de moderne kunst doorkruisen.

Een hedendaagse blik in de collectie van het Museum van Elsene

Léa Beloussovitch, Menselijkheid tussen de lijnen

Het Museum van Elsene zet zich sinds zijn oprichting in voor jong artistiek talent en geeft jonge kunstenaars alle kansen om zich te ontwikkelen en hun werk zichtbaar te maken. Het werk van Léa Beloussovitch, dat intussen deel uitmaakt van de museumcollectie, past perfect binnen die traditie.

Léa Beloussovitch werd in 1989 in Frankrijk geboren en woont en werkt in Brussel. Ze studeerde af aan de *École nationale supérieure des arts visuels de La Cambre* en ontwikkelt een oeuvre van kleurpotloodtekeningen op wolvilt, gebaseerd op beelden van dramatische wereldgebeurtenissen. De kunstenares richt zich op anonieme, gewonde of kwetsbare slachtoffers van oorlogsgeweld, terreuraanvallen of natuurgeweld, waarvan ze bepaalde details uitvergroot en uit de vrije hand tekent. De opeenvolgende potloodlagen veranderen de textuur van het vilt en laten gekleurde halo's ontstaan die zich van elke figuratie verwijderen en de weg naar abstractie openen.

Door het geweld niet rechtstreeks in beeld te brengen, stelt Léa Beloussovitch vragen bij onze omgang met informatie en voyeurisme. Achter de ogenschijnlijke zachtheid van haar werken schuilt een reflectie over de menselijke aanwezigheid – of net de afwezigheid ervan – te midden van de drama's die zich in de wereld afspelen. Zoals ze zelf zegt, toont ze daarmee hoe « het geweld van de informatie de menselijkheid van de gebeurtenis heeft overschaduwd »

Haar werk werd onder meer getoond bij Gana Art in Seoel, in het *Musée d'art moderne et contemporain de Saint-Étienne* en in de *Botanique* in Brussel. Haar werken bevinden zich ook in verschillende openbare en particuliere collecties, waaronder die van het *FRAC Île-de-France*, de *Nationale Bank van België* en de *Koninklijke Musea van Schone Kunsten van België*.

Léa Beloussovitch wordt vertegenwoordigd door galerie Meessen in Brussel.

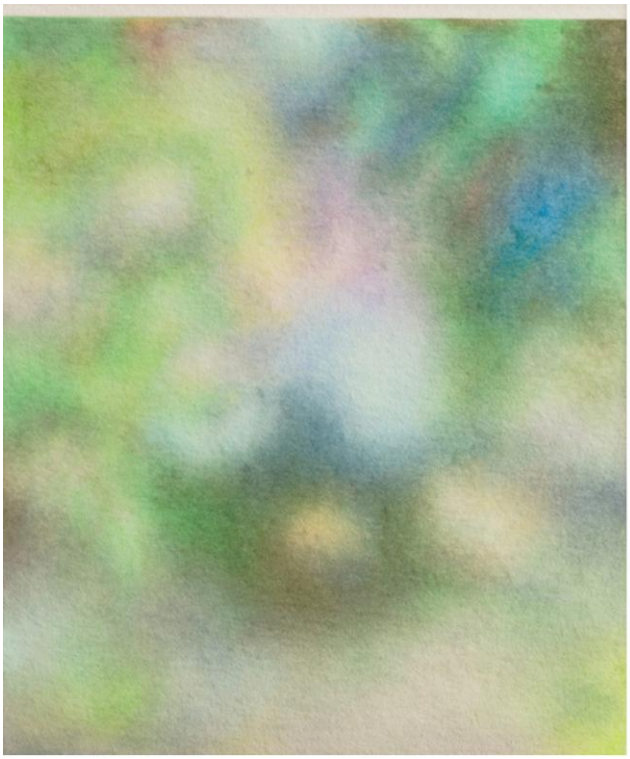

Van links naar rechts : Léa Beloussovitch, *San Luis, Philippines, 3 septembre 2024 (typhon Yagi)*, 2025, kleurpotlood op wolvilt, 60 × 50 cm – Portret van de kunstenares

HOOFDPARTNER

Delen Private Bank: modernisme delen

Vijf Belgische instellingen verenigd in een dialoog tussen kunst, architectuur en design.

Na het succes van de samenwerking vorig jaar verwelkomt Delen Private Bank op haar stand tijdens BRAFA 2027 opnieuw een aantal gerenommeerde institutionele partners. Samen presenteren zij een zorgvuldig samengestelde tentoonstelling.

Het modernisme, in de geest van persoonlijkheden als Le Corbusier, Charlotte Perriand, Jean Prouvé en Christophe Gevers , vormt deze keer de rode draad.

« Voor mij is de scenografie een wezenlijk onderdeel van deze ontmoeting » legt Anne-Sophie Delen ons uit. « Onze ambitie is om het werk van onze favoriete ontwerpers van weleer opnieuw te benaderen via een eigentijdse, vernieuwde scenografie die gevestigde namen en opkomende talenten met elkaar in dialoog brengt.

Ik wilde een gastvrije ruimte creëren waarin kunstwerken, meubels en objecten op natuurlijke wijze met elkaar in gesprek gaan. Door het samenspel van materialen, kleuren, licht en verhoudingen vindt elk stuk zijn plaats en draagt het tegelijk bij aan de sfeer van het geheel.

Het modernisme vormt een bijzonder betekenisvol vertrekpunt door zijn streven om kunst, architectuur en het dagelijks leven dichter bij elkaar te brengen. Die visie weerspiegelt zich ook in de manier waarop we de ruimtes van Delen Private Bank vormgeven: met oog voor detail, gevoel voor harmonie en de overtuiging dat kunst ons dagelijks leven verrijkt. We willen dat bezoekers zich op hun gemak en geïnspireerd voelen, dat ze de tijd nemen om verbanden te ontdekken tussen werken die ze anders misschien nooit samen hadden kunnen zien. »

Als verbindende schakel brengt Delen verschillende visies op kunst en design op een bijzondere manier samen. Dit initiatief biedt de deelnemende instellingen een platform binnen BRAFA en bevestigt tegelijk het jarenlange engagement van Delen Private Bank voor de kunsten.

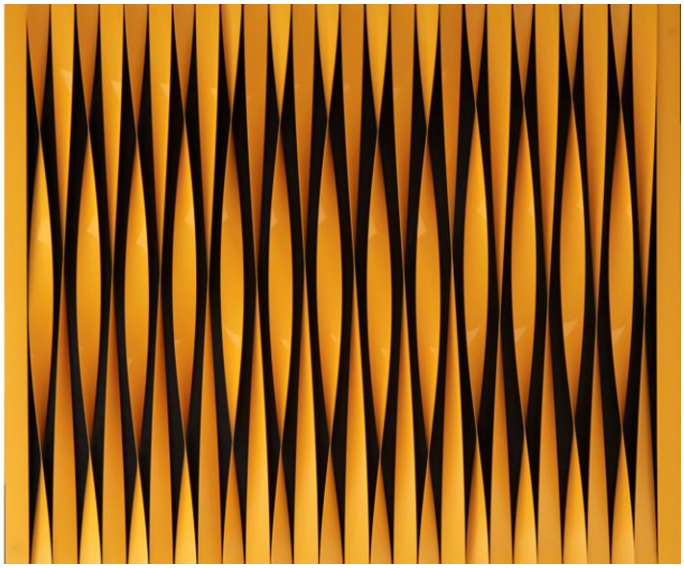

Jean Rets, *Abigal*, 1955, olie op doek, 80 × 95,5 cm, Collectie Mu.ZEE, Oostende – collectie van de stad Oostende - Julio González, *Klein Masker*, inv. n° 3917, foto : Rik Klein Gotink, Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen – collectie van de Vlaamse Gemeenschap – Walter Leblanc, *Torsions*, circa 1963 /1970, geel polyvinylchlorure op houten chassis, gemonteerd op een masonietpaneel met zwarte achtergrond, 40 × 40 cm. Collectie Walter & Nicole Leblanc Foundation, Brussel

.

DE BEURSBELEVING

De natuur in perspectief

De scenografie van BRAFA 2027 bedacht door Nicolas d'Ursel

Voor haar volgende editie vertrouwt BRAFA het ontwerp van de tapijten en decors toe aan Nicolas d'Ursel, een Belgische kunstenaar en architect die fotografie, schilderkunst en architectuur met elkaar in dialoog brengt. Geïnspireerd door wilde bloemenweiden en de impressionistische schilderkunst bedenkt d'Ursel een meeslepende wereld waarin fotografie schilderkunst wordt en de natuur de ruimte transformeert.

Een kunstenaar en architect, tussen beeld en ruimte

Nicolas d'Ursel is een neef van Jean Masurel, wiens collectie aan de basis ligt van het Rijselse museum LaM. D'Ursel is architect en realiseerde onder meer de Madoutoren in Brussel en de hoofdzetels van UCB in Anderlecht. Vandaag renoveert hij bijzondere woningen in Frankrijk en België.

Die ervaring beïnvloedt ook zijn aanpak van scenografie, met bijzondere aandacht voor perspectief en de manier waarop mensen een ruimte beleven en er circuleren. In zijn werk brengt hij schilderkunst, fotografie en digitale beeldbewerking samen. Hij verkent vormen uit de natuur, zowel vanuit de lucht als van dichtbij, en speelt met symmetrie en asymmetrie, weerspiegelingen en orde in de chaos.

Recent richt hij zijn blik op hoog gras vóór het wordt gemaaid. Geïnspireerd door herinneringen uit zijn jeugd, legt hij de verrassende rijkdom bloot van vegetatie die vaak als ongewenst wordt beschouwd. Onder invloed van Émile Claus, een belangrijke vertegenwoordiger van het Belgische luminisme, wil hij net als de impressionisten vooral indrukken en gewaarwordingen vastleggen, eerder dan de werkelijkheid nauwkeurig weer te geven. Zijn foto's bewerkt hij digitaal en drukt hij vervolgens af op aquarelpapier. Daardoor krijgen ze een schilderkunstig karakter. Grassen veranderen in lijnen, bloemen in kleurtoetsen. De grens tussen fotografie en schilderkunst, tussen figuratie en abstractie, vervaagt.

Een scenografie om te beleven en te doorkruisen

De tapijten en decoratieve elementen van BRAFA 2027 maken van het beursbezoek een scenografische beleving: bezoekers wandelen over natuurvoorstellingen die de ruimte op subtiele wijze vorm geven. De grote centrale laan, die als een rode draad door de beurs loopt, roept op het eerste gezicht de grandeur op van Franse siertuinen met formele parterres. Wie beter kijkt, ontdekt een geometrisch samenspel van distels en wilde grassen. Een harmonie waarin het wilde op een verfijnde manier vorm krijgt.

Aan weerszijden veranderen de dwarsgangen naar de stands in paden die lijken te zijn ontstaan door talloze voetstappen in hoog gras. Ze doorkruisen de centrale laan als draden in een weefsel. Elk pad heeft een eigen textuur, kleur en karakter. Zo vormen ze herkenningspunten die de bezoekers door het labyrint van galeries leiden.

In het restaurant speelt het werk met schaal en perspectief. Over de hele lengte van de ruimte rijzen de grassen steeds hoger op. Terwijl de bezoekers tafelen, lijkt de natuur langzaam boven hun hoofd uit te groeien.

Een duo in dienst van de ruimte

Om dit project te realiseren werkt Nicolas d'Ursel samen met Fabien de Cugnac, specialist in digitale beelden op grootformaat, die onder meer meewerkte aan de beelden voor het Brusselse metrostation Ceria. Hun samenwerking kwam ook tot uiting in de fotografische aankleding van alle kamers van het Hôtel Sommier in Parijs. Hun werk onderscheidt zich door een vleugje humor en een voorliefde voor het onverwachte.

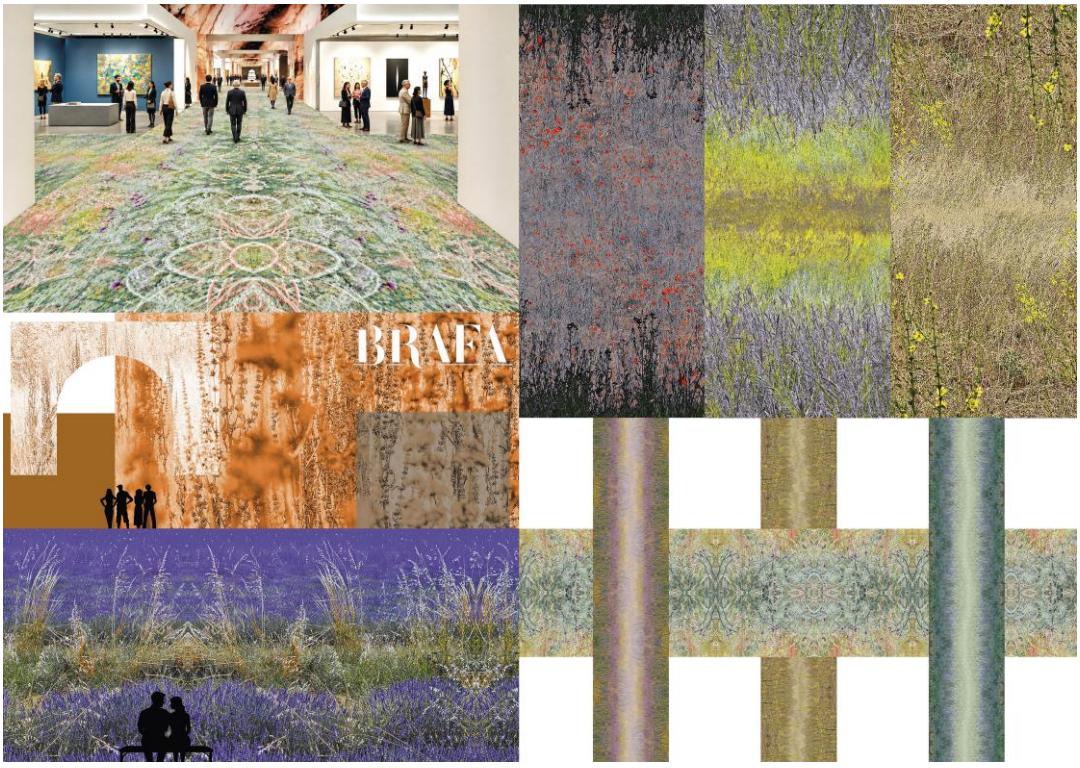

Beelden van het tapijtontwerp van Nicolas d'Ursel en Fabien de Cugnac

ONTMOETINGSMOMENTEN

De lezingen en het culturele programma

De BRAFA Art Talks en de KBF Art Talks verruimen het bezoek aan de kunstbeurs met lezingen en dialogen met kunsthistorici, conservatoren en specialisten. Het Museum van Elsene neemt eveneens deel aan het programma met korte presentaties rond zijn collectie. Rondleidingen met gids en Kids Tours maken deze uitnodiging toegankelijk voor verschillende generaties.

Het programma wordt aangevuld met vertoningen van gerestaureerde films die de Koning Boudewijnstichting met het Fonds Myriam Garfunkel organiseert.

Paleis 8 staat in het teken van gastvrijheid met een uitgebreid culinair aanbod. Bezoekers kunnen er terecht bij chef Giovanni Bruno van Senzanome, de Oyster Bar, de Sushi Bar, de Brasserie en een aanbod van afhaalgerechten van Wittamer. Zo blijft BRAFA dé ontmoetingsplek bij uitstek waar kunstbeleving in gezelschap kan worden genoten.

Meer informatie : https://www.brafa.art/nl/at-the-fair

PRAKTISCHE INFORMATIE

BRAFA 2027

72e editie van BRAFA Art Fair
155 exposanten uit 17 landen — 27 disciplines

Brussels Expo — Paleizen 3, 4 en 8; ingang Paleis 4
Belgiëplein 1, 1020 Brussel

Van zondag 24 tot en met zondag 31 januari 2027
Open voor het publiek: 11 tot 19 uur
Nocturne: donderdag 28 januari 2027 tot 22 uur

Eregast: Museum van Elsene
Hoofdpartner: Delen Private Bank

Pers en informatie

Raffaella Fontana — Hoofd Pers & Communicatie
m +32 (0)497 20 99 56 · r.fontana@brafa.be

Paul Michielssen — Vlaamse Pers
m +32(0)495 24 86 33 · p.michielssen@brafa.be

NEDERLAND

Jeanette Gerritsma
Art Content
m +31 (0)6 24 55 29 64 . jeanette@artcontent.eu

Alle informatie op: https://www.brafa.art/nl/home

De lijst van exposanten https://www.brafa.art/nl/exhibitors

HD beeldmateriaal downloadbaar: www.brafa.art/nl/images-categories

©Alle afbeeldingen zijn, tenzij anders vermeld, auteursrechtelijk beschermd door de kunstgalerij.

Antiekbeurs van België vzw
t +32 (0)2 513 48 31
info@brafa.be – Brafa.art

DELEN
PRIVATE BANK